

KOOSTE ESIOPETUKSEN TYÖ-, ARVIOINTI- JA KEHITTÄMISSUUNNITELMIEN ARVIOINNEISTA TOIMINTAKAUDELLA 2023-2024

Jokainen esiopetuyksikkö laatii lukuvuoden alussa esiopetuksen työ-, arviointi- ja kehittämissuunnitelman (TAK-suunnitelma). TAK-suunnitelman perustana ovat valtakunnallinen Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet (2014) ja Tuusulan paikallinen, v. 2021 sekä v. 2022 päivitetty esiopetuksen opetussuunnitelma. Suunnitelmaa arvioidaan ja tarkennetaan koko lukuvuoden ajan lasten tarpeet ja kiinnostuksen kohteet huomioiden. Keväällä suunnitelmaa arvioidaan laajempaan kokonaisuutena, koko lukuvuosi huomioiden. Kaikkien esiopetuyksiköiden (kunnallinen esiopetus ja yksityinen esiopetus) varhaiskasvatuksen opettajat ovat kirjanneet tekemiään havaintoja, esiopetuyksiköiden yhdessä tekemää arviointia ja havaitsemiaan kehittämiskohteita yksiköiden omiin TAK-suunnitelmiin. Tämä on kooste esiopetuksen tak-suunnitelmien arvioinneista niin yksivuotisen kuin kaksivuotisen esiopetuksen osalta. Kaksivuotinen esiopetus päättyi 31.5.2024.

Valtioneuvoston asetuksen mukaan esiopetuksen erityisenä tavoitteena on edistää lasten kehitys- ja oppimisedellytyksiä sekä vahvistaa lasten sosiaalisia taitoja ja tervettä itsetuntoa leikin ja myönteisten oppimiskokemusten avulla (Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014). Tuusulan varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa oli asetettu yhteiset painopisteet viime kaudelle; kokopäiväpedagogiikka ja lapsen osallisuus vertaisryhmässä. Kokopäiväpedagogiikassa erityisesti painotettiin ruokakasvatusta sekä luontopedagogiikan vahvistamista. Lapsen osallisuudesta vertaisryhmässä tarkasteltiin erityisesti leikkiä. Nämä painopisteet ovat linjassa valtioneuvoston asetuksen tavoitteiden kanssa sekä kunnan strategian ja kehittämissuunnitelman kanssa.

Kokopäiväpedagogiikan näkökulmasta ruokakasvatus sekä luontopedagogiikka näyttäytyivät esiopetuksen tak-suunnitelmien arvioinneissa monipuolisina toimina; esioppilaat ovat liikkuneet luonnossa monipuolisesti sekä oppineet luonnossa ja luonnosta. Esiopetuksessa on tutustuttu esimerkiksi maanviljelijän ammattiin ja miten ruoka lopulta päätyy meidän lautasellemme. Ruokailutilanteet on nostettu keskiöön ja kestävä elämäntavan opettelu on osa esiopetuksen arkea.

"Olemme mm. korjanneet säännöllisesti huomioliivejä. Opettelimme huoltamaan yhteisiä ja omia tavaroita (teipataan irronneet kirjan sivut, ommellaan irronnut nappi)"

Lasten osallisuutta on saatu vahvistettua mm. lasten kokouksilla, äänestyksillä ja erilaisilla projektityöskentelyillä sekä lasten toiveiden näkyväksi tekemisellä. Tuettu leikki näyttäytyi kaikissa arvioinneissa jonkinlaisessa muodossa. Aikuisen osallisuus leikissä, leikin tukemisessa tai leikin mahdollistajana oli läsnä esiopetuksessa. Lasten jakautuminen joustavasti erilaisiin pienryhmiin niin leikin kuin muun toiminnan parissa vahvisti lasten osallisuutta.

"Lapset ovat voineet suunnitella unelmien eskaripäivää. Nämä unelmat koottiin kuvitettuna eskarin seinälle ja niitä tutkimalla olemme huomanneet, että suurin osa lasten unelmista on pystytty toteuttamaan vuoden aikana."

Kaveri- ja tunnetaidot oli nostettu keskiöön, positiivisen pedagogiikan menetelmiä oli käytetty laajasti ja tarvittaessa käytetty Miniverso -vertaissovittelua. Tuusulan kunnan kiusaamisen ehkäisyn ja puuttumisen suunnitelma oli tietoisesti käytössä esiopetusryhmissä.

"Riitoja sovittaessa pyrimme ohjaamaan lapsia aina hahmottamaan toisen osapuolen näkökulmaa ja ottamaan itse aktiivista roolia riittilanteen selvittämisessä."

Henkilöstön osaamisen vahvistumista tapahtui koulutusten kautta sekä oman yksikön rakenteissa osaamista jakamalla sekä erilaisissa pedagogisissa rakenteissa. Tiimin johtamisen -ryhmäkertoihin osallistui moni esiopettajakin ja se koettiin hyödylliseksi vertaismentoroititavaksi ja koko kunnan tasolla osaamisen ja tiedon jakamisen väyläksi.

Yhteistyö perusopetuksen kanssa nähtiin arvioinneissa toimivan pääsääntöisesti hyvin ja Tuusulassa asetetut yhteistyön minimi-vaatimukset ovat toteutuneet yksiköissä. Olemme aloittaneet esi- ja alkuopetuksen yhteistyön aktiivisemmän kehittämisen viime keväänä ja jatkamme tulevilla kaudella asian parissa.

Esiopetukseen suunnattu jokavuotinen asiakaskysely toteutettiin keväällä. Kyselyssä selvitettiin huoltajien näkemyksiä palveluun ohjautumisesta ja esiopetuksen aloittamisesta, yhteistyöstä esiopetuksessa, lapsen osallisuudesta esiopetuksessa sekä lapsi osana ryhmää.

Tulokset olivat kokonaisuudessaan erittäin hyvät. Erityisen tyytyväisiä huoltajat olivat, että lapsella oli kavereita esiopetuksessa, lasta ohjattiin itsestä huolehtimisen taitojen äärelle sekä kokemus, että lapsi on tervetullut esiopetukseen. Kaveritaidot, itsestä huolehtimisen taidot sekä kokemus kuulumisesta joukkoon ovat tärkeimpiä asioita niin varhaiskasvatuksessa kuin esiopetuksessa. Matalimmat arvosanat saivat huoltajien osallisuuteen liittyvä väittämä sekä esiopetuspaikan tunnelmaan liittyvä väittämä. Näihin asioihin tulemme tulevilla kaudella kiinnittämään erityistä huomiota koko kunnan tasolla.

Kauden 22-23 esiopetuksen asiakaskyselyn vastausprosentti oli 17,8%. Tälle kaudelle saimme nostettua vastausprosenttia 23,5% ja jatkamme edelleen työtä, että vastausprosentti nousisi tulevaisuudessakin.

Tak-suunnitelmien arvioinneissa yhteistyö huoltajien kanssa näyttäytyi pääsääntöisesti toimivan hyvin. Kohtaamiset ja yhteistyö ovat pääosin hyvinkin säännöllistä yksiköissä. Kokonaisuudessaan yksiköiden tak-suunnitelmien arvioinneissa tuodaan esiin se, että suunnitelmien tavoitteet on hyvin toteutuneet ja tulevan kauden oman yksikön kehittämiskohteet on tunnistettu ja kirjattu arviointiin.

Toimintakaudella 2024–2025 koko varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen yhteisenä painopisteenä jatkuu kokopäiväpedagogiikka sekä lapsen osallisuus vertaisryhmässä. Koko varhaiskasvatuksessa panostetaan tulevilla toimintakaudella huoltajien kohtaamiseen yksikölle sopivalla tavalla.